

MALE NOVICE

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Pastirski list „Südmarke“.

Ze davno smo pometli „Südmarko“ in vsa nemško nacionalna društva preko praga naše Jugoslavije. Ta izgon občutijo Nemci prebridko. Zaprta so Jugoslovanska vrata za vse te iztirane ponemčevalnice, ki so uganjale deset in desetletja svoje janičarsko delo po naših krajih. Vsi javno delujoči apostoli vseh teh raznih nemško nacionalnih društev so nas morali ostaviti, ostali so med nami le bolj tajni učenci in somišljeniki Südmarke, Schulvereina in še drugih — Bog jim daj večni mir! Ker so torej ti ubogi in pomilovanja vredni nemški učenci brez prave vrhovne tolažbe in izpodbude, da bi pa ne postali omahljivi v nemški veri in germanskem prepričanju, jim pošilja Südmarka od časa do časa, ker osebno in ustmeno občevanje je prepovedano, pisane in tiskane pastirske liste. Namen teh listov je, med nami živeče nemštvo buditi in bodriti na nemško narodno plat. Naši javnosti za vzgled in v vednost priobčujemo v teh naslednjih vrstah glavni izvleček iz enega tacih pastirskih listov, ki ga je namazala na papirju Südmarka v Gradcu in ga razširila med naše duševne tolažbe potrebne Nemce. Ta oklic in pastirski balzam je izdan na vse od Jugoslavije zaslužnjene nemške brate in sestre. Kot nekak pruski svetilnik ima oklic na čelu prižgane gromovne besede opomina: Ne zabite nikdar, da ste Nemci, pripadniki 80 milijonskega naroda, ohranite in obdržite svojo narodnost kljub vsej stiski in bedi. Ne mislite, da je slučaj, ker ste rojeni Nemci, ne zabite, da ste deca nemškega naroda in da so vezi, ki vežejo mater z otrokom, svete! Tem uvodnim besedam pa sledijo budilni, nadpastirski klici vsem nemškim stanovom. Država, v kateri boste v bodoče živeli, vas ne more nikdar oropati vaše narodnosti, ako ne boste zatajili sami svoje lastne krvi! Vi nemško zavedni in čuteči trgovci ter obrtniki! Vaša nemška prebrisanost vam bodi vaša prihodnost! Morali ste sicer odstraniti nemške napise, ni vam pa treba prebarvati vašega nemškega mišljenja. Vi ne prodajate vašega prepričanja, ampak le blago. Ostanite nemške korenine, da vas bodo cenili ter spoštovali tudi vaši narodni nasprotniki. Izdajico lastnega narodnega prepričanja, Judeža, vsakdo ga prezira — tudi nasprotnik! (Dolej so pa dobri Nemci delali drugače. Najljubši so jim bile naše poturice, ki so trobile po Judeževu v nemški rog.) In vi nemški delavci! Ne pozabite, da je edini kapital, katerega lahko zapustite in izročite vašim otrokom za življenski boj, je jezik 80-milijonskega naroda. Ne zabite, da ste sodelavci nemške iznajdljivosti in spretnosti. In vi posestniki! Ne bežite iz dežele, ki je domovina vaših praočetov (ki so bili vsi Slovenci). Ne prodajajte posesti očetov za denar in iz strahu pred sovražniki, vi sicer živite v slovenski državi, pa na svoji domači zemlji. (Kaj vse ne

prištevajo Nemci k domači zemlji!) In ve nemške matere! V vašo oskrbo izročamo najdražji zaklad — jezik! Učite vaše otroke nemški moliti, nemški govoriti in nemški živeti. (Vse to so nam skušali poprej Nemci s silo iztrgati in v nas zatreti). Živeti kot pionirji nemške kulture (barbarizma in vandalizma) in nemške pridnosti v tuji državi, tudi to je naloga prihodnosti! — Take pastirske oklice se še upa pošiljati Südmarka našim Nemcem, ki se jim godi v vsakem oziru kot baronom, katere še vedno prijemamo z rokavicami in se jim še takorekoč odkrivamo. Kaj bi rekli Nemci, ko bi mi poslali tak pastirski opomin našim Slovencem, ki bodo živeli in se zvijali pod bičem Avstrijske republike?

Oj, ti ljubi Maribor.

Nova imena mariborskih ulic in trgov so bila premalo objavljena, in tako vemo že naprej, da bo iz tega prava šušmarija, poulična slovstvena zgodovina, pesniki in pisatelji bodo viseli nočnim svetlikam nasproti; možje, ki nimajo nobenega stika s temi ulicami, in ki bi sami strmeli, kako pridejo do tega, da se jih ovekevečuje z umazanimi mestnimi ulicami. Sistem itak nobenega ni pri sestavi naših novih pocestnin in pouličnih imen. Diletantstvo! Tvrdeke so dobile nove napise — prisiljeno. Kaj pomaga zunaj slovenski napis okrog nemškega rodbinskega imena, v hiši pa nemški duh zagrizenosti, in v trgovini nemška govorica, in v uradu nemška govorica — Slovenci govore s slovenskimi uradniki in še bolj uradnicami nemški. Jugoslovanski birokratizem; prisiljeno zunanje slovensko lice — notranjost pa je ostala. Nemci se nam posmehujejo, ker smo res smešni! Magistrat se ne more ponašati s točnim uradovanjem; vloge čakajo že 4 mesece, pa nobenemu ne pade v glavo, da bi jih rešil. Hočete dokazati, da ni več Avstrije, ker se uraduje zdaj še bolj premišljeno, bolj po „hrvaško“ — čakaj, brate! Akt se mora vendar pošteno navziti kancelijskega zraka, potem še le sme vun na prsto! — Stari dravski most je tudi svedok stare, trhle Avstrije, pa se ga nikdo ne usmili; vedno si še mora opirati svoje kolibaste stare noge z mrzlo Dravo. Cemu je še tu?

Li morda za rezervo, če morda mladi most v boljševiski nagajivosti odpove službo; saj je pot po njem že itak zveržena gor in dol. Tiste kolibe ob straneh so pač najbrž ponočna javna stranišča, oblika imajo tako in vonjava, ki te pozdravlja iz njih, tudi kaže nočnim pijancem svoj praktičen namen. Stari most torej! Točko je lesa v njem. Ne bi bili mogli, recimo s pionirskimi četami most v kratkem času razdreti poleti ob nizkem stanju vode. Z gradivom bi se revnejšim slojem za zimo lepo pomagalo de kuriva. Praktičnost in iznajdljivost pa taka! Tu-

S. K. S. Z. vabi jutri ob pol 8. uri zvečer k predavanju v Flosarski ulici. Predava dr. Lenard.

jec, ki pride v Maribor in obėduje to podrtijo, se čudi, ker ne ve, da je stari most samo za to tu, da se poleg revščine starega novi most tem lepše pokaže, ker ko bi tega relativna ne bilo, bi bil že novi zaničevan kot stara neokusna in nepraktična roba. — Plinove svetilke so kakor modne gospodične, ob lepih jasnih večerih, ob mesečini ali celo že ob dnevni svetlobi, lepo svetijo; ob temnih, oblačnih, deževnih večerih se poskrijejo, njih blesteči obrazi in ljudje si morajo posvetiti s tem, da z glavami trkajo drug ob drugega. Pa tega vsoga je kriv edino tisti premog, ki ga ni!

Razne novice.

Sej o poročilih naše mirovne delegacije v Beogradu so, so doslej udeleževale le opozicijske stranke in demokrati, socijalnih demokratov sedaj v Beogradu niti ni. O naši zunanji politiki je poročal dr. Trumbič.

Glede krize zatrjujejo demokrati, da ne bodo stopili v nobeden kabinet, kateremu bi načeloval Protič. Pašič še ostane nadalje šef mirovne delegacije v Parizu.

Dolžnost predsednika Narodnega predstavništva je, da naznani regentu: Postanci iz Pariza so pojasnili naš zunanji politični položaj, nova vlada se sedaj lahko sestavi.

Za podpredsednika pokrajinske vlade v Dalmaciji je imenovan dr. Ante Mokale.

D'Annunzijo grozi, da bo v slučaju, ako bi bil prisiljen predati Reko, pognal mesto in luko v zrak. V tem slučaju bi bila pa Jugoslavija prisiljena, da prepreči to vandalsko razdejanje, poseči v rešitev reškega vprašanja z oboroženo silo. Na ta način bi nam lahko skuhal in spekel pesnik, letalec, general in samodržec g. Gabriele novo balkansko vojno.

D'Annunzijo je poslal Veneciji proglas, v katerem poziva prebivalstvo k vstaji in označuje samega sebe kot absolutnega vladarja na Reki. Na koncu še pristavlja: „Ako ne vstanete, niste vredni, da ste Italijani. Na Reki se bo osvobajala naša nova domovina“.

Pred reško luko sta pripeljala dva ameriška parnika razna živila, da jih izložita na Reki. Kakor hitro so pa Amerikanci zvedeli, kdo da gospodari na Reki, svojega blaga niso izkrcali in izložili, ampak odpluli nazaj proti Solunu.

Angleške, francoske in ameriške ladje, zadržane od dne premirja ob obali sv. Marka, so dobile povelje, naj se združijo z ostalim brodom v reških vodah in zapustijo Jadransko morje.

Okrog 40.000 Slovencev je že moralo zapustiti Trst od začetka laške okupacije pa do danes. Življenje v zasedenem ozemlju postaja vedno neznosnejše, tako, da naši ljudje niti življenja niso več varni.

Cez 20 slovenskih gostilen so zaprli Lahi v Gorici. To zapiranje se vrši sistematično in sicer na ta način, da pošljejo v gostilno, ki jo mislijo spraviti s pota, nekaj fakinaže, ki se potem stepe ali pa ostane čez policijsko uro notri, ne da bi upoštevala gostilničarjeve pozive, naj se odstrani. Pred vratmi pa čakajo karabinerji, ki vderejo v takem slučaju takoj v gostilno in posledica je, da se krčmarju odvzame koncesija.

Svoječasno smo poročali, da so na Dunaju stanujoči Čehi zahtevali, da jim dovolijo Nemci češke šole. Oholi dunajski Nemci so se zoperstavili tej češko narodni zahtevi; dunajski češki starši so pričeli s šolskim štrajkom. Niti eden Čeh na Dunaju ni pustil vpisati svojega otroka v nemško šolo. Zagrabila je Dunaj premogovna katastrofa, obrnili so se do Cehoslovaške, za premog, a so bili zavrženi. Sila pa ko-

la lom! Da si pridobijo Dunajčani Cehoslovaško naklonjenost v premogovnem vprašanju, so sklenili na Dunaju, da se vpokliče mestni svet glede dovoljenja čeških šol. Nemce srečuje pamet samo pod pritiskom pomanjkanja a i oborožene premoči.

140 težkih lokomotiv, katere je morala Saksonska po sklepu mirovne konference oddati Francozom, je Francija podarila Cehoslovaški.

Premogovniki v Tešinskem okraju so prodani Amerikancem.

Kanova vlada je povzročila Ogrski 8% milijard kron škode.

Vrhovni svet v Parizu bo priznal Friedrichovo vlado na Ogrskem in izročil, njej mirovne pogoje za Madžarsko.

Generalni državni pravdnik Sir Gordon Howart je dogotovil svojo poročilo glede sodnijskega postopanja proti bežičarju Viljemu in ga predložil vrhovnemu svetu.

Francosko časopisje zahteva enoglasno, da se izroči ententi glavni krivec in povzročitelj svetovne vojske avstrijski grof Berchtold.

V Ameriki štrajka 145 tovarn za jeklo in 280.000 delavcev.

Graški „Volksblatt“ piše takorekoč ne s črnolom, ampak s solzami celega avstrijsko nemškega naroda, ko pravi: Avstrija si je nadjala ime „prosta država“. Ne, to je ljudska država, o kaki prostosti ni niti najmanjše sľodi. Beseda „prostost“ iz ust Avstrije je ali enpremišljenost ali izrazita laž. Mirovna pogodba je oropala Avstrijo prostosti in jo potisnila pod kurateljo v državnem in gospodarskem oziru. V državnem oziru čuvajo in stražijo Avstrijo entanta in vse sosedne države, ki jej branijo združitev z bratsko Nemčijo; Kar se tiče gospodarstva, pa je itak avstrijska republika čisto odvisna od „da“ ali „ne“ entante in sosedov. Na vprašanje: Zakaj so Avstrijci podpisali tako nizkoten in sramoten mir, odgovarja „Volksblatt“, da na avstrijski „da“ ali „ne“ pri podpisu bi se ne bil nikdo niti zmenil. Ako bi bila Avstrija odrekla podpis, bi jo bili prisilili, da podpiše, z ententnim orožjem izstradalne blokade. Bolje je bilo, da se je podala Avstrija prostovoljno pod jarem miru, kakor da bi jo bili vklcnili v to galejo z gladom ali oboroženo silo. Počasi bodo izbruhali avstrijski Nemci celo jeremijado, da bi otvorili vrata usmiljenja pri ententi in sosednih državah.

Pozdrav Orlom! V soboto, dne 27. septembra ob 3. uri popoldne se pripeljejo s posebnim vlakom iz Ljubljane Orli, Orlice in drugi udeleženci velikega narodnega slavlja koroških Slovencev v Dobrlivasi pri Velikovcu. Pozivamo prijatelje in prijateljice orlovske organizacije, naj pridejo že pred 3. uro na glavni kolodvor, da jih pozdravimo.

Gledališke vesti. V soboto je otvoritvena predstava izven abonementa tragedija „Tugomer“, kjer igra naslovno vlogo ravnatelj Hinko Nučič, vlogo stare Verze gospa Berta Bukšekova, Bojana gospod Gregorin; Zorislavo, gspđ. Neratova; Grozdano, gspđ. Vaudova; Spitignjeva, gosp. Valo Bratiba; Zovoljo, gosp. Pavel Rasberger; Nestislava, gosp. Miloš Vauhnik in Gripo gosp. Ciril Veluščak. Ostale večje in manjše vloge in vse komparze tvorijo gojeneci in gojenke dramatične šole. Pred predstavo govori svečani nagovor ob priliki otvoritve stalnega slovenskega, za narodni razvoj velepomembnega gledališča, zastopnik dramatičnega društva, vsled česar je začetek predstave izvanredno že ob 19. (7.) uri. Predprodaja vstopnic je od petka naprej v gledališki pisarni v Grajski ulici št. 27, pritičje na levo. — V nedeljo dne 28. se uprizori Heyermanns-ova karakterna študija s petimi veselji „Amnestija“, koja je bila že dosegla velikanski uspeh v Mariboru, ob priliki enkratnega gostovanja ljubljanskih igralcev v mesecu juliju. Sodelujejo vse prve moči. Po „Amnestiji“ se uprizori velezabavna groteska Antona Cehova, v

enem dejanju „Medved“. Obe igri sta dosegli na največjih svetoznanih odrih popolen uspeh, tako, da se nam s tem nudi velezanimiv večer ter gotovo ne izostane uspeh. Opozorimo radi tega še občinstvo, da si pravočasno zagotove pripravne sedeže ter se pri- glase, dokler je še čas v gledališki pisarni! — Pred- stave na abonnement se začenjajo v torek 30. sep- tembra t. l. in sicer, na abonnement A.)

Glasbena Matica Maribor. Po mnogih stoletjih obupne borbe za golo življenje smo Slovenci južne- ga Stajerja, prosti okov, stopili na svetovno torišče, da si po svobodnih nagibih in s spomlajenimi silami začnemo vstvarjati lastno, krepko, zdravo prosveto. Ta sveta oduševljenost je v Mariboru strnila lepo število ljubiteljev glasbe v prepričanju, da bi prav to mesto moglo in moralo za Slovenski Stajer postati žarišče glasbe v najobsežnejšem in najvišjem pome- nu, torej glasbe, ki bi si stavila najvišje umetniške cilje in se negovala v vseh strokah: v uku od za- četkov do popolnosti, v petju, v posamnem kakor v zborovskem, v godbi na vseh godalih, v prirejanju koncertov, pa tudi v ustvarjanju in izdavanju glas- benih del. Ta naprava se je krstila na ime „Glasbe- na Matica Maribor“ in je v svojih predpripravah do- gotovljena. Pravila, so odobrena, odbor je sestavljen, poskrbljeno je za prostore in učitelje, pevski zbor že deluje. Ali Glasbeni Matici nedostaje gmotnih sred- stev za prvo dobo, pozneje se bo, kakor je upati, sa- ma vzdrževala. Zato prosi odbor, naj blagovoli vele- cenjeno občinstvo, ki rado podpira resno stremljenje za narodni napredek, tudi Glasbeni Matici priskočiti v pomoč. Opozarjamo, da so stroški za vzdrževanje zavoda, zlasti v začetku ogromni; istotako pa je od- bor trdno uverjen, da bodo uspehi stroške višje ko tisočerno vračali.

Klub Čehov v Mariboru. Seja tega kluba se vrši dne 25. t. m. ob pol 20. uri v gostilni „Maribor“. Clani prinesite seboj pole, ki se morajo takoj poslati v Ljubljano.

V I. razred sedaj slovenske realke v Mariboru se je vpisalo 63 učencev. Nemci so nam prerokovali polom v tem oziru, češ: Saj slovenska javnost nima in ne bo imela nobenega interesa za slovensko real- ko, s katero so izpodrinili staro, nemško. To lepo število samih slovenskih prigllašencev, za to za nas obmejne Slovence prepotrebno realko je jasen dokaz. Zakaj ni bilo slovenskih realcev, ker ni bilo slo- venskih realk. Z novo slovensko realko si bomo vzgojili našo svežo tehnično izobraženo inteli- genco, katero tako krvavo potrebujemo. Slovenskemu razredu realke želimo procvit in mnogo uspeha!

Zmešnjava v našem ljudskem šolstvu. Pričako- vali smo, da bode z začetkom novega šolskega leta natančno določeno, katera šola bo slovenska in kate- ra nemška. Število razredov bi se imelo določiti po številu učencev in njih narodnosti. Število Slovencev je mnogo večje in tem primerno bi moralo biti število razredov, a tu kaže, da se je narobe ravnalo. Naj- encstavnejše bi bilo: Slovence v slovenske, Nemce pa v nemške razrede. Kakor smo zvedeli iz zaneslji- vega vira, je v neko tukajšno mestno šolo vpisanih dve tretjini Slovencev in ena tretjina Nemcev, a uč- ni jezik je od mestnega šolskega sveta določen nem- ški. Tako je kakih 200 otrok primoranih obiskovati popolnoma nemško šolo, kljub temu, da mnogi med njimi, zlasti s Primorskega in Goriškega ne razume- jo prav nič nemški. Koliko težav za učitelje in za uč- ence. Se je čas, da se ukrene, kar je prav in v na- rodnem oziru pravično. Po našem mnenju bi bilo najbolje združiti deški šoli na Stolnem in Tapajnar- jevem trgu v enem poslopju, kar je glede prostora v Wielandovi šoli na Tapajnarjevem trgu tudi mogoče, če se premesti trgovska šola in pomožni razredi v šolsko poslopje na Stolnem trgu. Potem bi bila pet- razredna slovenska šola s potrebnimi nemškimi pa- ralelkami. Mestni šolski svet pa nujno prosimo in tu-

di zahtevamo, da nikakor ne sili slovenskih otrok v šole z nemškim učnim jezikom.

Solska kuhinja v Radvanju pri Mariboru. Pod- pisani smatramo za prijetno dolžnost, se v imenu u- boge šolske mladine vsem darovalcem živil in denar- nih prispevkov za tukajšnje šolsko kuhinjo najsrčne- je javno zahvaliti. V prvi vrsti največjo zahvalo gro- fici Zofiji pl. Sikingenovej, ki se je v svoji plemeniti dobrotljivosti požrtvovalno trudila od veljaka do vel- jaka, od hiše do hiše nabirat živil in denarnih pris- pevkov, ter je razun tega še posebej obdarovala 10 ubogih šolskih otrok z obleko. Njenemu trudu in vod- stvu kuhinje pripada zasluga, da je bilo možno v po- letju nuditi vsak dan do 40, v zimi pa do 80 otrokom toplo kosilce. V drugi vrsti gre mnogo hvale grofi- ci Violeti Turjaški, roj. Rozmanit, potem gg. Alfredu vitezu pl. Rozmanitu, gerentu krajnega šolskega sve- ta in vlastelinu v Radvanju, Helfridu vitezu pl. Roz- manitu, vlastelinu na Loki, Scherbaumovim bratom Francu in Rudolfu, veleposestniku v Mariboru Rotu Francu, veleposestniku v Radvanju, ki so dajali ku- hinji vsako leto znatne denarne prispevke, oziroma večje množine živil. Ob enem se zahvaljujemo gospej Rupihovi za njeno trudapolno kuho in razdelitev je- di. Vsem blagim dobrotnikom srčno hvalo in Bog plati tisočkrat! Radoslav Knaflič, šolski vodja; Hren Zvonimir, šolski ogleda; Potočnik Matija, gerent.

Deško zavetišče v Mariboru v Schmiederer u- lici 26. V seji 9. t. m. je bilo pravništvo tega zavoda novič sestavljeno: Načelnik: podpolkovnik pl. Bla- ha, namestnik okr. šol. nadzornik Lichtenwallner, pevovodja: nadučitelj Hren, gospodarstvo g. F. Scher- baum, blagajnik č. g. stolni kaplan Aug. Sparl, pri- sedniki: župan starosta: dr. Schmiederer, dr. Tur- ner, g. Bernhard st. in Roman Pahner. Ravnatelj zavoda, bivši mnogozaslužni nadučitelj Engelhard o- stane do časa, dokler ne pride njegov naslednik g. Dimnik in prevzame. Deško zavetišče se bo vodilo kakor do sedaj pri strogem varstvu jezične enako- vrednosti. Začetek bo 1. oktobra 1919. Obstoj tega ze- lo potrebnega zavoda je odvisen le od podpore blago- dušnih podpornikov tega mesta. Vsak dar za zave- tišče se naj izroči ali pošle g. načelniku. Tudi nabi- ralna pola bo krožila po mestu.

Naš mestni magistrat je svoječasno izdal hva- levredno naredbo, da mora vsak mariborski trgovec in obrtnik označiti svojo trgovino in obrt v samo slo- venskem napisu. Ta ukaz, se je tudi izvršil pod pri- tiskom in prisiljeno. V Mariboru imamo sedaj samo slovenske napise pri trgovcih in obrtnikih, a neču- vano spakedrana — nemškutarska imena posestnikov raznih trgovin in obrti. Ker so se pa povzpeli sedaj mariborski zagrizeni nemčurji prepričanja, da bo Maibor za vedno jugoslovanski, bi radi nekateri že spametovani izpremenili svoje nemškutarsko imeasko spakedranke v pristno, ter pravilno slovenske. Ti strici pa se izgovarjajo, da jim magistrat dovoljuje na javnih tablah samo ono ime, pod katerim je bila svoječasno njih trgovina ali obrt protokolirana. Pra- zen in ničev izgovor! Ti gospodje trgovci in obrtni- ki naj se potrudijo do trgovskega sodišča, katero jim bo radovoljno protokoliralo njih nekdanj nalašč popa- čeno ime v slovensko. Vsi slovensko zavedni Mar- iborčani in okoličani pa se bodo odslej ozirali pri na- kupu in naročilih le na one trgovce in obrtnike, ki bodo posedali poleg slovenskih imen in napisov tudi pravilno slovenščino v izložbah in v trgovini ter o- brti sami. Samo golo ime in napisi za nas niso in ne bodo merodajni, gledali bomo tudi na jedro sloven- skega duha, mišljenja, govorjenja in delovanja v prid naše Jugoslavije.

„Delavce“ nadaljuje svoj „Kulturen skandal“. Smo že obelodanili „Delavčeve“ za kulturo maribor- skega liberalizma res škandalozne škarje. Vsakdo bi mislil, no enkrat, to še ni zmiraj in vsikdar. Pa ka- kor je videti, dušeyna luč in zmožnost onih maribor-

skih JDS gospodov, ki naj bi vsaj netili ogenj Delavčeve žurnalistične kulture, pojemate, da, ste se že celo pogreznili v brezno liberalne nezmožnosti. Gospod Delavčev urednik je v svoji 216. številki zopet posegel po Novi dobi, ter je dobesedno preplankal tokrat dr. „Alojzijeve“ članek „Opombe po zboru občin in okrajev“. Gospodje krog Delavca, zakaj dvojni list in dvojni stroški? Mi smo prepričani, da je dobro urejena Nova doba dokaj razširjena pri mariborskih JDS pristaših. Da ne bo potreba istih (res važnih kulturnih člankov) dvakrat tiskati v Novi dobi in Delavcu, naj si naročniki Nove dobe važnejše, kulturno škandalozne članke prečitajo in podčrtajo ter čez nekaj dni zopet preberejo. Kar se pa tiče Delavčevih podlistkov, bi našim Mariborčanom priporočali Slov. Narod, ki jih prinaša prej in iz virov pisateljev samih; Delavec jih le ponatisne za nekaj številke pozneje kot Narod. Radovedni smo ali Delavec tudi kaj plačuje za te ponatise, ali mu pa bratski listi dovoljujejo ponatis zastoj, da se napredni članki in podlistki še bolj razširijo in zabijejo v res, trde JDS glave. Mi pa upamo, da se ne bo drznil Delavec vsaj v bližnji prihodnosti grometi v uvodniku z liberalno kulturo budečimi članki, ampak, če bo že plankal, bo naslavljaj svoje populjene članke bolj ponižno skromno brez oklicov: Skandal — kultura itd.

Dijaški dom v Mariboru išče prefekta. Prosta hrana in stanovanje, plača po dogovoru. Nastop takoj. **Zvedeli smo** iz zanesljivega in verodostojnega

vira samih JDS-zaupnikov, da so generali JDS stranke v Mariboru zaupno sklenili, da bodo odslej nadzirali in kontrolirali po nedeljah in praznikih pridige in nauke naše duhovščine. Mi sicer ne vemo, kak namen in pomen, da bi naj imel ta sklep in ukrep liberalcev, ker, še doslej vendarle ne poseda ta stranka vrhovne nadoblasti nad Cerkvijo in njenimi služabniki. Iz verskega stališča pa to nakano liberalnih — brezverskih kolovodij pozdravljamo, ker bomo imeli odslej čast ter priložnost pozdraviti v naših hramih božjih: dr. Kodermana, Pfeiferja, Lipolda in Ir-goliča, katerim so bile hiše božje do danes španske vasi. Mogoče, da bo pazljivo poslušanje besede božje tudi te zagrizene nasprotnike verskih navkov in nanačel dovedlo na vsaj prijateljsko, če že ne bratsko, versko stran. Bog okreši zasleplencem luč spoznanja, ki bi naj rodila sad pokore in poboljšanje na, sedaj versko nočno temni — liberalni strani. Torej pozdravljeni v imenu Gospodovem!

Najmodernejša mesnica v Jugoslaviji. Naš narodno zavedni gostilničar, mesar in armadni dobavitelj g. Josip Kirbiš, v Vetrinjski ulici v Mariboru je razširil svojo poprej neznatno mesnico v veliko, moderno, z vsemi udobnostmi opremljeno mesnico, kateri gre prvenstvo v Jugoslaviji. Stene so iz emajliranih plošč v slikovitih barvah, plošče miz iz kararmarmorja, strani dveh mogočih plôhov, pa krasite dve tehtnici iz medenine. Niti Gradec, niti Dunaj nimata lepše in modernejše mesnice!

Raznaševalci

za naše liste se sprejmejo proti do-
bremu zaslužku. **Cirilova tiskarna.**

Gostilna pri „Zlatem konju“

v Vetrinjski ulici v Mariboru

vabi v soboto, dne 27. septembra zvečer na

pečeno gos.

Koncertira priljubljena domača godba na gosli in glasovir. Izborna nova in stara vina najrazličnejša mrzla in topla jedila!

Vstop prost!

Na mnogobrojen obisk vabi

gostilničarka.

V najem

se vzame večje skladišče, ako mogoče tudi s prostorom za pisarno in sicer ob kaki glavni prometni cesti v Mariboru. Odkup se izplača. Posredovalci dobijo dobro nagrado. Po nudbe na Gigovič, Maribor, Glavni trg 21. 195

Perlo za snažnje sprejme po najnižjih cenah Marija Ritonja, Maribor, Tegetthoffova ulica 6, na vrtu.

Peč iz železa, popolnoma nova se poceni proda. Tegetthoffova cesta 18, pritličje, Maribor. 206

Sprejme se učenka iz poštene hiše v fotografijo Kurnik, Grajska ulica 16. 205

198

Več zmožnih ključavničarjev

najde takoj delo v Kranjski tvornici železja in bravarske robe u Kamniku pri Ljubljani.

≡ Otvoritev mesnice! ≡

Cenjenemu občinstvu si usojam naznaniti, da otvorim v soboto, dne 27. septembra moderno opremljeno mesnico v lastni hiši v Vetrinjski ulici št. 7 v Mariboru. Ker se bo sekalo meso :: na dveh plohih, je izključeno vsako čakanje. Prodajal bom blago prima kakovosti ::

Za obilen obisk se priporoča

Josip Kirbiš, mesar.